

Ha Ignác napján felhős az idő, akkor jó termés lesz, és bőség lesz a kaptárakban.

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.12.2023 Брой: 12/2023

A népi naptár egyik szeretett téli ünnepe az Ignáznapi (Idinazsden, Idinak, Ifjúév, Ifjúnap, Újnap – Kelet-Bulgáriában; Ignát és Ignátovden – Nyugat- és Dél-Bulgáriában), amely a régi és az új év közötti átmenetet szimbolizálja. Az ünnep rítusai egy kezdetet jeleznek, és az ünnepség egy kereszténység előtti mítoszhoz kapcsolódik az új Nap, az Ifjú Isten születéséről, valamint a téli napforduló napjához (december 22.).

A népi hiedelem szerint a hónap következő 12 napjának – december 20. és 31. között – időjárása mutatja meg a következő év 12 hónapjának időjárását. December 20. határozza meg, milyen lesz az idő januárban.

Rítusok Bulgária különböző régióiban

Kelet-Bulgáriában az Ignáznapi előtti estén tartják az első karácsonyi böjti vacsorát; az asztal teljesen húsmentes. Húsmentes ételeket készítenek, nyers búzát vagy kölest, egész diót, hagymát, savanyúságot. Friss tésztából díszítés nélkül kerek kalácsot vagy pogácsát sütnek, és gyertyát szúrnak bele vagy a búzába. Tömjénnel füstölnek az asztal felett, és a vacsoránál termékenységi kívánságokat mondanak. Hisznek a füstölés hamujának, az el nem égett gyertyának, a búzának és a diónak védőerejében, és ezeket megőrzik, majd később rítusokhoz használják. Nyugat-Bulgáriában különleges rítuskenyeret készítenek, és a gyerekeknek kis karikás kenyeret sütnek. A szófiai régióban az első Ignáznapi kalácsot a karácsonyi böjti vacsorára tartogatják. Délnyugat-Bulgáriában az Ignáznapi előestéjén „koladnyikot” gyűjtanak a tűzhelyen – különlegesen kivágott körte- vagy tölgyfahasábot, amelynek egészen a vízkeresztig (Jordánovden) kell égnie. A Rodope régióban a napot a tűz elleni védelemért tartják.

Az ünnep legjellegzetesebb szokása a „poljázvane”, amely az ünnep egyes neveit is adta – Poljaz, Poljazovden. Attól, aki elsőként lép be a házba Ignáznapi, jósolják meg, milyen lesz a következő év. Az elsőként otthonukba érkezőt „polezsnyiknak” (spoljaznyik, spohodnyak, poožnyak, polaznyik) hívják. Ha jó a „polez”-e – azaz jó ember, szerencsés vagy jómódú –, akkor az év jó, egészséges és termékeny lesz a család számára.

Az ünnephez kapcsolódó népi hiedelmek

- Ha tiszta az idő Ignáznapi, áprilisban aszály lesz.
- Ha esik az eső, áprilisban esők és termékenység lesz.
- Jó, ha havazik Ignáznapi, akárcsak karácsonykor.
- Ha felhős az idő Ignáznapi, jó lesz a termés és bőségesek a kaptárak.
- A hónap következő 12 napjának – december 20. és 31. között – időjárása mutatja meg a következő év 12 hónapjának időjárását. December 20. határozza meg, milyen lesz az idő januárban.
- Semmit sem szabad kivinni a házból – különösen tüzet, parazsat vagy sót –, nehogy elmenjen a bőség.
- Nem szabad babot főzni, hogy ne üssön jégeső.
- Nem szabad mozgatni a kaptárokat, különben a méhek elmenekülnek.
- Semmit sem szabad kölcsönadni, hogy megőrizték a termékenységet a családban.

Névnapi köszöntők

Ma ünneplik: Ignát, Ignáta és származékaik: Ignáci, Igno, Ignyo, Igo, Igon, Iga, Ina, Inna, Ignátka, Igne, Iszkra, Iszkren, Ignázia, Ignáció, Agna, Ognyan, Ognyana, Plamen, Plamena.

